

RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH za 2009r.

Część II – absolwenci szkół ponadgimnazjalnych

Wstęp

Niniejsze opracowanie stanowi uzupełnienie Rankingu zawodów deficytowych oraz nadwyżkowych za 2009r. i zawiera analizę bezrobocia wśród absolwentów szkół ponadgimnazjalnych z uwzględnieniem struktury zawodowej absolwentów, którzy ukończyli edukację w 2009r.

Raport został opracowany na podstawie danych z Systemu Informacji Oświatowej (SIO) MEN (dane o uczniach szkół ponadgimnazjalnych wg stanu na 30 września 2009r.) oraz informacji o bezrobotnych „absolwentach” zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jaworznie końcem 2009r.

Kategoria „absolwenta” obejmuje **osoby bezrobotne w okresie do 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie lub innym dokumencie potwierdzającym ukończenie szkoły** – zawodowej, średniej, wyższej. Populacja „absolwentów” kwalifikuje się do osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy (artykuł 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy), tj.:

- ▶ *bezrobotnych do 25 roku życia,*
- ▶ *bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych* – tj. bezrobotnych nieposiadających kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonych dyplomem, świadectwem, zaświadczeniem instytucji szkoleniowej lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu (w szczególności osób kończących szkoły średnie ogólnokształcące, jak i tych którzy swoją edukację zakończyli na poziomie gimnazjalnym),
- ▶ *bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego* – które definiowane jest jako doświadczenie uzyskane w trakcie zatrudnienia, wykonywania innej pracy zarobkowej lub prowadzenia działalności gospodarczej przez okres co najmniej 6 miesięcy,
- ▶ *bezrobotnych bez wykształcenia średniego.*

W 2009r. szkoły ponadgimnazjalne w Jaworznie ukończyło 1 280 uczniów (tj. o 35 absolwentów mniej niż w 2008r.), z czego 50,2% stanowili absolwenci liceów ogólnokształcących i profilowanych, 34,6% absolwenci szkół średnich technicznych, 8,7% zasadniczych szkół zawodowych oraz 6,5% szkół policealnych.

Tabela 1. Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych w latach 2007 - 2010r.

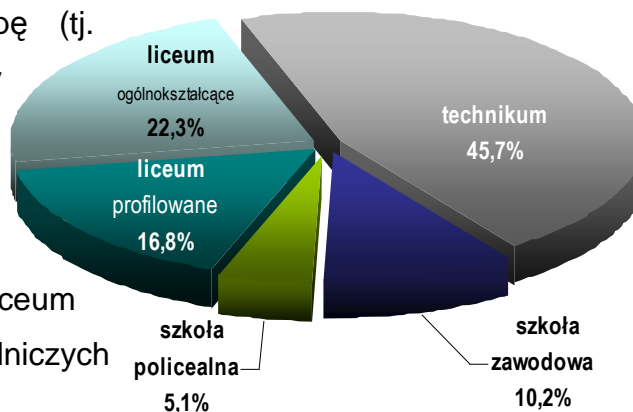
	Razem absolwentów	w tym absolwenci:			
		liceów ogólnokształcących i profilowanych	szkół średnich technicznych	zasadniczych szkół zawodowych	szkół policealnych
2007r.	1 238	706	445	87	b.d.
2008r.	1 315	658	438	123	96
2009r.	1 280	643	443	111	83
2010r.*	1 395	587	426	148	234

* prognoza SIO MEN

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Systemu Informacji Oświatowej (SIO) MEN

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych pozostający w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jaworznie w końcu 2009r. wg wykształcenia

W ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jaworznie w końcu 2009r. pozostawało zarejestrowanych **15%** ogółu absolwentów jaworznickich szkół ponadgimnazjalnych. Najlicniejszą grupę (tj. 45,7%) stanowiły osoby, które ukończyły szkoły średnie techniczne oraz absolwenci liceów (39,1%), tj. osoby nie posiadające wyuczonego zawodu (w tym po liceum ogólnokształcącym 22,3%, a liceum profilowanym 16,8%). Absolwenci zasadniczych szkół zawodowych stanowili 10,2%.

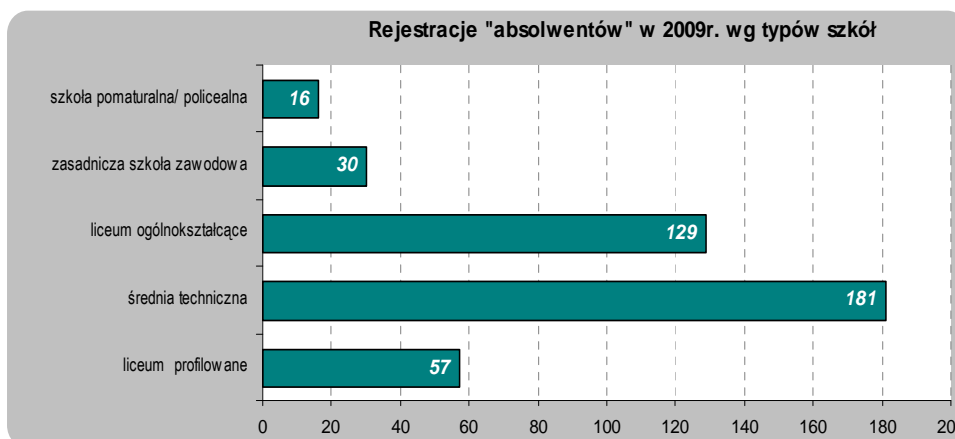

Źródło: Opracowanie i dane własne

Odsetek bezrobotnych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych wśród ogółu osób bezrobotnych pozostających w ewidencji końcem 2009r. wyniósł - **5,8%** (przed rokiem 5%).

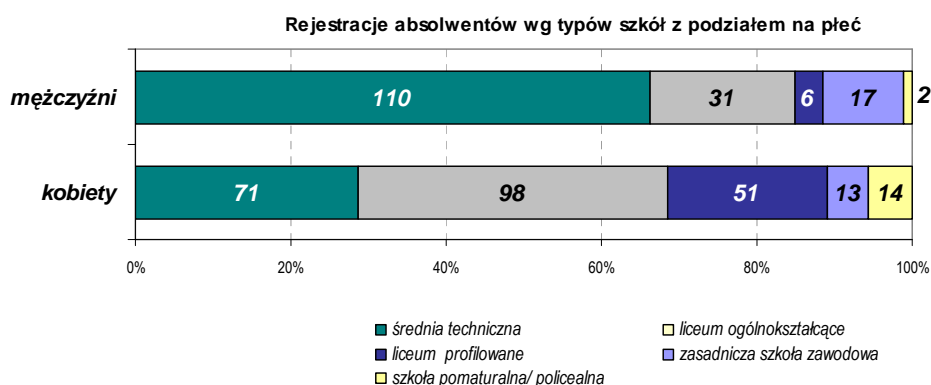
Napływ „absolwentów” do ewidencji osób bezrobotnych (rejestracje w 2009r.)

W 2009r. zarejestrowano 413 absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, którzy zakończyli edukację w 2009r., co stanowiło 32,3% ogółu absolwentów roku szkolnego 2008/2009. Najliczniejszą grupę rejestrujących stanowiły osoby, które uzyskały świadectwo ukończenia szkoły technicznej (44% ogółu) oraz liceum ogólnokształcącego (31%) i liceum profilowanego (14%).

Źródło: Opracowanie własne

Analiza zawodów uzyskanych przez w/wym. absolwentów szkół ponadgimnazjalnych wskazuje na znaczną przewagę liczebną osób, które pozostają „bez zawodu”. Grupa ta stanowiła aż 76% wszystkich absolwentów zarejestrowanych w 2009r. Zaledwie 96 bezrobotnych (ubiegłorocznych absolwentów) po ukończeniu edukacji posiadała zawód.

Źródło: Opracowanie własne

Struktura absolwentów wg płci, którzy rejestrowali się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jaworznie w 2009r. wskazuje, iż większość stanowiły kobiety- 60%, z czego 40% to osoby, które ukończyły liceum ogólnokształcące. Struktura rejestrujących się mężczyzn wygląda nieco inaczej- większość (66%) to absolwenci, którzy ukończyli szkołę średnią techniczną.

Spośród wszystkich absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, zarejestrowanych w 2009r., końcem roku w ewidencji pozostawało 197 osób (47,8 %), z czego 75% to osoby bez zawodu.

Struktura bezrobotnych „absolwentów” wg typów szkół

Szkoły średnie techniczne

- ▶ Lokalne szkoły średnie techniczne ukończyło 443 uczniów, w tym aż 58% nie uzyskało tytułu zawodowego z powodu nieprzystąpienia do egzaminu zawodowego lub jego niezdania. Spośród uczniów, którzy ukończyli w/wym. szkoły, w ewidencji tut. Urzędu, końcem 2009r. pozostawało zarejestrowanych 20% absolwentów. Największą liczbę stanowili absolwenci, którzy nie uzyskali tytułu zawodowego – 74 % ogółu. Pozostali bezrobotni (absolwenci szkół technicznych) posiadali zawód: technik elektryk (4 osoby), technik ochrony środowiska (3 osoby), technik informatyk (3 osoby).

Licea ogólnokształcące i profilowane

- ▶ W 2009r. szkoły jw. ukończyło 643 uczniów (o 15 osób mniej niż w 2008r.), z czego wg stanu na 31 grudnia 2009r. zarejestrowanych pozostawało 77 osób (przed rokiem 106) – tj. 12% wszystkich absolwentów w/wym. szkół.

Absolwenci legitymujący się wykształceniem średnim ogólnokształcącym i profilowanym mają największe trudności w wejściu na rynek pracy. Oferty pracy, jakimi dysponuje tut. Urzędu Pracy, to w większości oferty zgłaszane w konkretnych zawodach, w tym oferty wielozawodowe. Aby więc umożliwić w/wym. absolwentom, nie posiadającym zawodu, wejście na otwarty rynek pracy konieczny jest proces ich aktywizacji zawodowej, uwzględniający szkolenia (pozwalające uzyskać kwalifikacje zawodowe) oraz staże (umożliwiające nabycie praktycznych umiejętności do wykonywania zawodu).

Szkoły policealne

- ▶ W roku szkolnym 2008/2009 jaworznicke szkoły policealne ukończyło 83 absolwentów, z czego większość w zawodzie: technik informatyk (19 osób), inspektor bezpieczeństwa i higieny pracy (18 osób), kosmetyczka (11 osób), fryzjer (10 osób) oraz technik handlowiec (10 osób). W ewidencji tut. Urzędu Pracy końcem 2009r. pozostawało zarejestrowanych 9 absolwentów szkół policealnych- jednak w większości byli to absolwenci szkół, kształcących poza obszarem miasta Jaworza.

Wybrana próba zawodowa absolwentów według poziomu wykształcenia i zawodów w powiecie m. Jaworzno w latach 2009 i 2010.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2009	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2009	w tym	Przewidywani absolwenci w roku 2010	(5):(3) w %
				Bezrobotni absolwenci ze szkół danego powiatu		
1	2	3	4	5	6	7
Wykształcenie policealne i średnie zawodowe						
"311401"	Technik elektronik	69	2	2	81	2,9
"312102"	Technik informatyk	51	2	2	94	3,9
"311302"	Technik elektryk	39	4	4	38	10,2
"341404"	Organizator usług hotelarskich [zawód szkolny: Technik hotelarstwa]	49	1	1	34	2,0
"321402"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	30	2	2	0	6,6
"311401"	Technik elektronik	69	2	2	81	2,9
"311502"	Technik mechanik	30	1	1	43	3,3
Licea ogólnokształcące						
000000	Bez zawodu	643	77	76	587	11,8
Wykształcenie zasadnicze zawodowe						
"522107"	Sprzedawca	25	6	6	34	24
"512202"	Kucharz małej gastronomii	38	5	5	49	13
"723106"	Mechanik pojazdów samochodowych	16	5	5	24	31
"514102"	Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich]	12	1	1	17	8,3
"913210"	Pracownik pomocniczy obsługi hotelowej	8	2	2	4	25

Szkoły zawodowe

- Jaworznicke szkoły zawodowe w 2009r. ukończyło 111 absolwentów (tj. o 12 mniej niż w 2008r.). Spośród osób, które ukończyły szkoły zawodowe - 30 zarejestrowało się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jaworznie, z czego w końcu roku pozostawało w ewidencji 20 osób.

zawód	Liczba „absolwentów” jaworzniczych szkół zawodowych	Liczba „absolwentów” zarejestrowanych w 2009r.	Liczba „absolwentów” pozostających w ewidencji w końcu 2009r.
sprzedawca	25	6	6
kucharz małej gastronomii	38	9	5
mechanik pojazdów samochodowych	16	5	5
pracownik pomocniczy obsługi hotelowej	8	2	2
lakiernik samochodowy	1	1	1
fryzjer	12	5	1
blacharz samochodowy	4	-	-
cukiernik	2	-	-
piekarz	3	-	-
murarz	1	-	-
monter instalacji gazowych	1	-	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Systemu Informacji Oświatowej (SIO) MEN oraz danych własnych

Jak wskazano powyżej, najbardziej popularnymi zawodami wśród absolwentów były: sprzedawca, kucharz małej gastronomii, mechanik pojazdów samochodowych, fryzjer. Wymienione zawody są jednak kwalifikowane jako nadwyżkowe, tzn. występuje nadmiar osób poszukujących pracy w w/wym. zawodach, w stosunku do ofert pracy, zgłaszanych do tut. Urzędu Pracy.

Ponadto, analizując dane prognostyczne dotyczące napływu absolwentów w 2010r. zauważa się, iż na rynek pracy wejdzie o 37 absolwentów szkół zawodowych więcej niż w roku 2009r. Struktura zawodowa wskazuje, iż w większości będą to absolwenci o zawodzie: kucharz małej gastronomii (49 absolwentów), sprzedawca (34 absolwentów) i mechanik pojazdów samochodowych (24 absolwentów).

Przewidywani absolwenci - prognoza

Na podstawie danych z Systemu Informacji Oświatowej Ministerstwa Edukacji Narodowej prognozuje się, że w 2010r. lokalne szkoły ponadgimnazjalne ukończy 1 395 absolwentów, tj. o 115 absolwentów więcej niż w roku 2009r., z tego:

- licea ogólnokształcące- 587 osób
- szkoły średnie techniczne- 426 osób
- szkoły policealne- 234 osoby
- zasadnicze szkoły zawodowe- 148 osób

Jak wynika z powyższego nadal lokalny rynek pracy w największej liczbie będą zasilać absolwenci „bez zawodu” - legitymujący się wykształceniem średnim ogólnokształcącym (42%). W dalszej kolejności absolwenci będą reprezentować szkoły średnie techniczne (30%), najliczniej w zawodach: technik informatyk, technik elektryk, technik elektronik, asystent ekonomiczny, organizator usług hotelarskich, technik logistyk. Niepokojącym jest jednak, iż w 2009r. ponad połowa absolwentów szkół technicznych nie uzyskała tytułu zawodowego z powodu nieprzystąpienia do egzaminu zawodowego bądź jego niezdania.

Ponadto szacuje się, że w 2010r. na lokalny rynek pracy, w porównaniu z rokiem ubiegłym, trafi trzy razy więcej absolwentów szkół policealnych, najwięcej w zawodach: technik górnictwa podziemnego (39 osób), technik informatyk (38 osób), asystentka stomatologiczna (21 osób), ratownik medyczny (17 osób).